

DİYANET İŞLERİ BAŞKANLIĞI YAYINLARI

**I. DİN SÛRASI
TEBLİĞ VE MÜZAKERELERİ
(1-5 Kasım 1993)
(II)**

ANKARA - 1995

Diyane İşleri Başkanlığı Yayınları	338
İlmî Eserler	63

Musahhihler : Ahmet GÜNEY
Yılmaz TARTAN
Adil YILDIRIM
Ahmet TORUN
Abdül AKTAŞ
Abdullah ŞAHİN
H. İbrahim KARAPINAR
Mehmet GÖKTEPE

95-06-Y-0003-338
ISBN: 975-19-1244-x
975-19-1249-0

© Diyanet İşleri Başkanlığı

Dizgi : Mustafa YEŞİLYURT
Arif YEĞİN – Yusuf GÖRGÜNOĞLU

Dizayn : Recep KAYA
Dini Yayımlar Dairesi Başkanlığı
Derleme ve Yayın Şubesi Müdürlüğü
Tel: (0312) 435 52 73 – ANKARA

Baskı : Semih Ofset Matbaacılık ve Ambalaj Sanayi Ticaret Ltd.Şti.
Büyük Sanayi 1. Cad. No: 74- İskitler / ANKARA
Tel: (0312) 341 40 75 (4 Hat) – Fax: (0312) 341 98 98

İÇİNDEKİLER

DİN HİZMETLERİ (HAC) İLE İLGİLİ BAŞKANLIK GÖRÜŞLERİ	1
HAC HİZMETLERİ	3
DİN HİZMETLERİ İLE İLGİLİ TEBLİĞLER	9
> HAC ORGANİZASYONUNDA MEYDANA GELEN AKSAKLILIKLAR VE BUNLARIN GİDERİLMESİ/ Prof. Dr. Ahmet UĞUR	11
A- İslâm Milletleri Arasında Yapılacak İşler	11
B- Devletimiz Açısından Yapılması Gerekenler	12
C- Diyanet İşleri Başkanlığı'mız Tarafından Yapılması Gerekenler	12
> HAC VE UMRE HİZMETLERİNİN TEK ELDEN YÜRÜTÜLMESİİNİN FAYDALARI-MAHZURLARI / Kemal GÜRAN	16
I- GİRİŞ	16
II- HAC'LA İLGİLİ DÜZENLEMELER	16
III- 1979 SONRASI HAC DÜZENLEMELERİ	19
IV- 1979 SONRASI HAC ORGANİZASYONLARINDAN MEMNUN OLANLAR VE OLMIYANLAR	22
V- HAC ORGANİZASYONLARINDAN SAĞLANAN GELİRLER	23
VI- HAC SEYAHATİ DÜZENLEMELERİNDE İKİLİ UYGULAMA VE SONUÇLARI	25
VII- SONUÇ VE TEKLİFLER	27
> ESKİ SOVYETLER BİRLİĞİ'NDE VE AZERBAYCAN'DA DİN HAYAT/ Abdulkadir SEZGİN	29
> DİN HİZMETLERİ, DİN EĞİTİMİ VE DİN BİLİMLERİ ARAŞTIRMALARININ KOORDİNESİ/Prof. Dr. İsmail Lütfi ÇAKAN	46
> BİLGİ VE DÜŞÜNCELERİN GELİŞİMİ/ Dr. Lütfi DOĞAN	52
> DİN EĞİTİMİNDE LİSAN MESELESİ/ Prof. Dr. İlber ORTAYLI	61
> Hz. PEYGAMBER'İN SÜNNETİNE GÖRE CEMAATLE KILINAN NAMAZLarda UYULMASI GEREKEN HUSUSLAR Yrd. Doç. Dr. Akif KÖTEN	64

DİN GÖREVLİSİ YETİŞTİRMEYE YÖNELİK YÜKSEK ÖĞRETİM PROGRAMLARININ ÖNEMİ VE İLAHİYAT MESLEK YÜKSEK OKULLARI HAKKINDA BİR DEĞERLENDİRME Prof. Dr. İbrahim Kâfi DÖNMEZ	68
TÜRKMENİSTAN'DA DİNÎ HAYAT/Nasrullah b. İBADULLAH	73
BULGARİSTAN'DA DİNÎ HAYAT/ Fikri SALİH	75
ARNAVUTLUK'TA DİNÎ HAYAT/ Hafız Sabri KOÇİ	77
PAKİSTAN'DA DİNÎ HAYAT/ Prof. Dr. İmtiaz Ahmed SAEED	80
İSLÂM'IN BEŞİNCİ RÜKNÜ OLAN HAC VE SUÛDİ ARABİSTAN'IN HACILARA HİZMETTEKİ ROLÜ Dr. Mahmud Muhammed SEFER	83
DİN HİZMETLERİ GELİŞTİRME KOMİSYONU MÜZAKERELERİ	97
DİN HİZMETLERİ GELİŞTİRME KOMİSYONU	99
HACLA İLGİLİ DÜZENLEMELER	100
DİN HİZMETLERİ GELİŞTİRME KOMİSYON RAPORU	287
DİN HİZMETLERİ GELİŞTİRME KOMİSYONU SONUÇ RAPORU	289
DİN HİZMETLERİ GELİŞTİRME KOMİSYONUNA KATILAN ÜYE, TEMSİLCİ VE DAVETLİLER	291
YAYIN HİZMETLERİYLE İLGİLİ BAŞKANLIK GÖRÜŞÜ	295
YAYIN HİZMETLERİ HAKKINDA BAŞKANLIK GÖRÜŞÜ	297
GİRİŞ	297
YAYIN HİZMETLERİNİN KISA TARİHÇESİ	297
DİNÎ YAYINLAR İLE İLGİLİ TEBLİĞLER	301
DİNÎ YAYINLARIN DİYANETÇE DEĞERLENDİRİLMESİ VE TOPLUMUN AYDINLATILMASI HAKKINDA DÜŞÜNCELER İbrahim ATEŞ	303
GAYRÎ MÜSLİMLERE İSLÂM'I TANITACAK YAYINLAR NASIL OLMALIDIR/ Prof. Dr. Amiran Kurtkan BİLGİSEVEN	308
TRT-TV'DE DİNÎ YAYINLAR/ Dr. Asaf DEMİRBAŞ	318
DİYANET İŞLERİ BAŞKANLIĞI'NIN VARLIĞI, YAPISI, GENEL HİZMET POLİTİKASI HAKKINDA BAZI MÜLAHAZALAR Dr. Abdulkâhi KESKİN	322
DİYANET, DİN ALEYHİNDEKİ YAYINLARA CEVAP VERMELİDİR Doç. Dr. Musa Kazım YILMAZ	333
MİSYONERLİK FAALİYETLERİNE KARŞI ALINABİLECEK TEDBİRLER NELER OLMALIDIR/ Prof. Dr. Mehmet S. AYDIN	341

DİYANET TELEVİZYONU (ÖZEL TV YA DA ÖZEL BİR SAAT)	
Mustafa İSKURT	349
GÜNÜMÜZDE HAZIRLANACAK İDEAL ANLAMDA BİR MEAL VE TEFSİRİN METOD VE MUHTEVA AÇISINDAN NİTELİKLERİ NELER OLMALIDIR/ Prof. Dr. Abdulkadir KARAHAN	354
YURTDIŞINA YÖNELİK DİNÎ YAYINLAR	
Prof. Dr. Sabri HİZMETLİ	363
EN İDEAL TEFSİR, EN GERÇEKÇİ TEFSİRDİR	
Prof. Dr. Sadık KILIÇ	369
İDEAL ANLAMDA BİR MEAL VE TEFSİR YAZABİLMEK İÇİN METOD VE DÜŞÜNCE TAZELİĞİ ŞARTTIR	
Prof. Dr. Süleyman ATEŞ	382
TELEVİZYONUN DİNÎ HAYATTAKİ ROLÜ	
Prof. Dr. Nevzat YALÇINTAŞ	402
YENİ BİR TEFSİR İHTİYACI/ Kazım GÜLEÇYÜZ	405
DİNLER VE MEZHEPLERARASI DİYALOG/ Prof. Dr. Zahid AKSU	409
DOĞRU BİR KUR'AN TERCÜMESİNDE SEMANTİK METODUN ÖNEMİ/ Prof. Dr. İsmail YAKIT	412
ÇAĞDAŞ PROBLEMLER VE İNANÇ BUHRANINA KARŞI DİNÎ YAYINLAR/ Prof. Dr. İsmail YAKIT	418
DİNÎ YAYINLAR KOMİSYONU MÜZAKERELERİ	429
DİNÎ YAYINLAR KOMİSYONU	431
DİNÎ YAYINLAR KOMİSYONU RAPORU	607
DİNÎ YAYINLAR KOMİSYONUNA KATILAN ÜYE, TEMSİLCİ VE DAVETLİLER	611
RAPORLAR HAKKINDA GENEL GÖRÜŞME VE RAPORLARIN KARARA BAĞLANMASI ÇALIŞMALARI	615
I. DİN ŞURA'SINA YURTİÇİ VE YURTDIŞINDAN DAVET EDİLEN ÜYE, TEMSİLCİ VE DAVETLİLER	671
YURTDIŞINDAN ŞURA'YA KATILANLARIN KONUŞMALARI	679
DİYANET İŞLERİ BAŞKANI MEHMET NURİ YILMAZ'IN KAPANIS KONUŞMASI	689
DİN ŞURA'SI NİHA-İ KARARLARI	697
1. DİN ŞÜRASI KARARLARI	699
A- DİNÎ KONULARDA TOPLUMUN AYDINLATILMASI	699
B- DİNÎ YAYINLAR	701

C- DİN HİZMETLERİ	702
ŞÛRA İLE İLGİLİ YAPILAN ANKET DEĞERLENDİRMELERİ	707
ANKET UYGULANAN ŞÛRA KATILIMCILARININ I. DİN ŞÛRASI HAKKINDAKİ İNTİBALARININ DAĞILIMI	709
A- İNTİBALAR	709
I. DİN ŞÛRASI HAKKINDAKİ TEKLİFLERİN DAĞILIMI	711
B- TEKLİFLER	711
TELGRAF ÇEKENLER	713